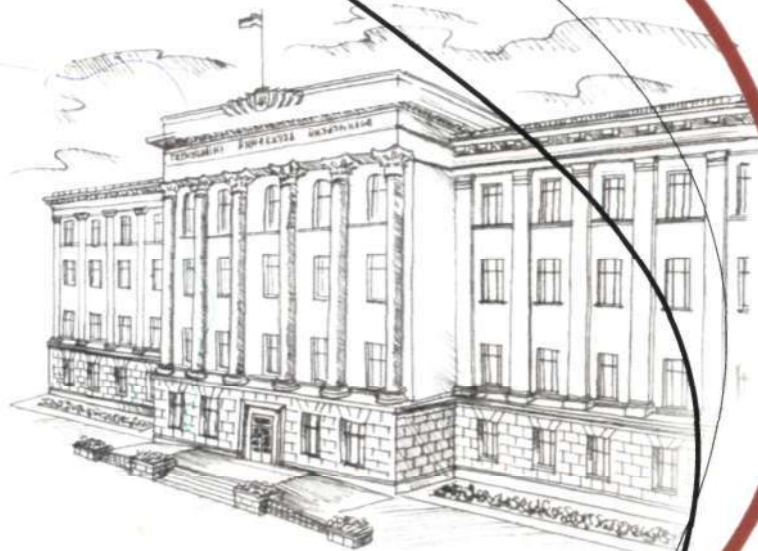

Науковий Вісник

Волинського
національного
університету
імені Лесі Українки

ISSN 1729-360X

Філологічні
науки

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

8. 2008

**Редакційна рада "Наукового вісника Волинського національного університету
імені Лесі Українки"**

Коцан І. Я., доктор біологічних наук, професор.
Цьось А. В., доктор наук із фізичного виховання і спорту, професор.
Гаврилюк С. В., доктор історичних наук, професор.
Давидюк Г. Є., доктор фізико-математичних наук, професор.
Карлін М. І., доктор економічних наук, професор.
Мельник В. М., доктор технічних наук, професор.
Мірченко М. В., доктор філологічних наук, професор.
Смолук І. О., доктор педагогічних наук, професор.

Редакційна колегія

Моклиця М. В., доктор філологічних наук, професор (головний редактор).
Аркушин Г. Л., доктор філологічних наук, професор.
Бублейник Л. В., доктор філологічних наук, професор.
Дубина М. І., доктор філологічних наук, професор.
Жулинський М. Г., доктор філологічних наук, дійсний член Національної академії наук України, директор Інституту літератури імені Т. Шевченка НАН України.
Мірченко М. В., доктор філологічних наук, професор.
Перебийніс В. І., доктор філологічних наук, професор.
Сологуб Н. М., доктор філологічних наук, професор.
Удалов В. Л., доктор філологічних наук, професор.
Шульжук К. Ф., доктор філологічних наук, професор.
Гороть Є. І., кандидат філологічних наук, професор.
Оляндер Л. К., доктор філологічних наук, професор (відповідальний секретар).

Рецензенти

Гром'як Р. Т., доктор філологічних наук, професор (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка).
Моклиця М. В., доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки).
Оляндер Л. К., доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки).

Журнал є науковим фаховим виданням України, у якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора чи кандидата наук (див. додатки до постанов президії ВАК України від 09.02.2000р. № 2-02/2, 12.05.2002р. № 1-05/6, 09.06.1999р. № 1-05/7, 11.10.2000р. № 1-03/8).

Адреса редакції: 43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13, Волинський національний університет імені Лесі Українки.
Тел.: (0332) 72-83-87, 72-35-52. Факс: (0332) 72-35-52. Ел. адреса: lutsk.vezha@gmail.com

Редактори: В. І. Гребенюк, Г. О. Дробот, З. С. Мацюк, Т. В. Яков'юк. Коректор Т. В. Яков'юк. Верстка М. Б. Філіповича. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 14067-3038ПР від 21.05.2008 р. Засновник і видавець - Волинський національний університет ім. Лесі Українки (43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13). Підп. до друку 07.11.2008 р. Обсяг 24 обл.-вид. арк., 25,11 ум. друк. арк. Наклад 300 пр. Ціна за домовленістю. Редакційно-видавничий відділ "Вежа" ВНУ ім. Лесі Українки (43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13). Друк - РВВ "Вежа" ВНУ ім. Лесі Українки 43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13). Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України ДК №3156 від 14.04.2008 р. Зам. 2107.

**Науковий
вісник
Волинського
національного
університету
імені Лесі Українки**

Журнал видається з 1996 року

№ 8

Філологічні науки

2008

Літературознавство

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. МЕТОДОЛОГІЯ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА

<i>Андрусів С. М.</i> Морфологія казки В. Проппа в методологічному контексті.....	5
<i>Астрахан Н. І.</i> Загальнонауковий метод моделювання: літературознавча проекція.....	8
<i>Гром'як Р. Т.</i> Ще раз про структуру і статус методології.....	13
<i>Зубрицька М. О.</i> Термін як методологічна проблема сучасного українського літературознавства.....	16
<i>Лановик М. Б.</i> Межі психоаналізу в сучасному українському літературознавстві.....	21
<i>Моклиця М. В.</i> Психоаналіз як методологія сучасного літературознавства.....	25
<i>Оляндер Л. К.</i> Методологічна ситуація в сучасному українському літературознавстві.....	29
<i>Самопук О. В.</i> Онтологічний аспект літературознавчої методології крізь специфіку діалектики художнього образу.....	32

РОЗДІЛ ІІ. ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ

<i>Бондаренко Г. Ф.</i>	
Концептуальна поезія: витоки і розвиток.....	37
<i>Дем'янюк М. Б.</i>	
Інтерпретація Лаканівської топіки в дискурсі літературної герменевтики та структуралізму.....	41
<i>Дуркалевич В.</i>	
Польська літературознавча семіотика: ключові проблеми.....	46
<i>Кир'янчук Б. М.</i>	
Герменевтичні аспекти аналізу поетики романного жанру: художній біографізм В. Домонтовича.....	52
<i>Колошук Н. Г.</i>	
Термінологічна та методологічна невизначеність українських досліджень у царині літератури факту.....	56
<i>Кочерга С. О.</i>	
"Граф фон Ейнзідель" Лесі Українки: спроба семіотичної інтерпретації.....	62
<i>Маланий Н. І.</i>	
Категорія наднаціонального в компаративістиці: екзистенціалістська проекція.....	66
<i>Moskowitz E.</i>	
Українська feministyczna krytyka: osiągnięcia / niedociągnięcia.....	70
<i>Нарчинська Т. М.</i>	
Теоретична рецепція невербальності як кодового механізму комунікації в художньому тексті.....	74
<i>Нешичук О. М.</i>	
Міф як об'єкт наукового пізнання та сучасний літературознавчий міфоаналіз.....	77
<i>Reda M.</i>	
Problem intertekstualności w polskim dyskursie literaturoznawczym.....	82
<i>Ссірук В. Г.</i>	
Герменевтика і цілісно-системний метод: способи пізнання художнього тексту.....	86
<i>Треф'як Н. І.</i>	
Методика аналізу художнього стилю в працях представників філологічної школи українського та російського літературознавства.....	90
<i>Горенок Г. Ю.</i>	
Традиційні (вічні) мотиви, сюжети та образи: літературознавчий дискурс.....	95

РОЗДІЛ ІІІ. ІСТОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ. СТИЛІСТИКА

<i>Базилян А. А.</i>	
Ф. Достоевський і польські письменники кінця ХІХ - першої половини ХХ століть: вплив чи діалог?.....	99

<i>Балабуха Н. В.</i>	
Міфоаналіз літературної казки.....	102
<i>Боднар О.</i>	
Створення відчуття неперервності та об'ємності процесу життя у творчості Валерія Шевчука та Вільяма Фолкнера.....	110
<i>Вівчарик Н. М.</i>	
Мала проза Григора Лужницького: жанрово-стильова своєрідність.....	115
<i>Толовій О. М.</i>	
Концепція реалізму у тлумаченні Ф. М. Достоєвського.....	121
<i>Дирибало О. І.</i>	
"Ангеллі" Ю. Словацького: прочитання і перепрочитання поеми.....	130
<i>Дзись Г. С.</i>	
Генологічні аспекти циклізації прозової мініатюри у східнослов'янському просторі.....	135
<i>Драч І. Д.</i>	
Християнська теорія елітаризму в українському просторі перших десятиліть ХХ століття.....	141
<i>Zyguła A.</i>	
Postkolonialny dyskurs w literaturze ukraińskiej.....	145
<i>Калініченко М. М.</i>	
Пушкін versus Радишев (історико-літературний наратив статті "Олександр Радишев" з погляду деконструкції).....	148
<i>Лаврієнко Т. Я.</i>	
Релігійний дискурс у творчості Г. Ф. Квітки-Основ'яненка та Н. Готорна.....	153
<i>Пайовик З. Б.</i>	
Герменевтичні аспекти інтерпретації сакральних текстів у несекулярній гуманітаристиці Росії ХХ ст.....	158
<i>Левко У. Е.</i>	
Інтерпретативний потенціал фантастики гротеску: візуалізація "Кіберіади" і творів про Тарантогу С. Лема.....	161
<i>Луцак С. М.</i>	
Домінанта расово-етнічного чинника в мистецтвознавчих концепціях І. Тена та Р. Єндика.....	167
<i>Моклиця А. В.</i>	
Стилістика художнього тексту (на матеріалі польської літератури І пол. ХХ ст.).....	173
<i>Ничко О. Я.</i>	
Росіяни та українці в журналістиці Стейнбека.....	180
<i>Романишина Н. В.</i>	
Елементи психоаналізу в практиці шкільного вивчення української літератури.....	183
<i>Слапчук В. Д.</i>	
Твори М. Вінграновського та А. Вознесенського крізь рецептивну естетику.....	187
<i>Соболевська Г. І.</i>	
Епізод драми: від О. М. Островського до А. П. Чехова.....	192

<i>Соболівська Л.</i>	
Семіотика візуальних текстів (досвід Тартусько-Московської школи).....	197
<i>Стоцький А.</i>	
Теорія сакруму в сучасному польському літературознавстві.....	200
<i>Чотарі В. А.</i>	
Методологія інтерпретації сакральних текстів (на основі Біблійної книги псалмів).....	204
<i>Савчук В. А.</i>	
Епістолярій Лесі Українки: текстологічне дослідження купюр.....	209

УДК 82.09

Н. І. Астрахан - кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри теорії та історії світової літератури
Житомирського державного університету
імені Івана Франка

Загальнонауковий метод моделювання: літературознавча проєкція

*Роботу виконано на кафедрі теорії та історії
світової літератури ЖДУ ім. І. Франка*

Розглянуто специфіку літературознавства як наукової дисципліни з точки зору проблеми літературознавчої методології. Проаналізовано можливості використання загальнонаукового методу моделювання в процесі наукового осягнення буття літературного твору.

Ключові слова: методологія літературознавства, модель, моделювання, літературний твір, аналіз художнього тексту, інтерпретація літературного твору.

Астрахан Н. И. Общенаучный метод моделирования: литературоведческая проекция. Рассматривается специфика литературоведения как научной дисциплины с точки зрения проблемы литературоведческой методологии. Проанализированы возможности использования общенаучного метода моделирования в процессе научного постижения, бытования литературного произведения.

Ключевые слова: методология литературоведения, модель, моделирование, литературное произведение, анализ художественного текста, интерпретация литературного произведения.

© Астрахан Н. /., 2008

Astrakhan N. i. General Scientific Modeling Method: Study of Literature Projection. The paper regards the specificity of literature study as a scientific subject from the point of view of literature methodology problem. The possibilities of general scientific method's modeling employment in the process of scientific mastering of the literary work existence is also under analysis.

Key words: study of literature methodology, model, modeling, literary work, fiction text analysis, literary work interpretation.

Проблема методології - одна з найскладніших проблем новітньої теорії літератури. Постійна методологічна рефлексія характеризує сьогоденний розвиток літературознавства, що на сучасному етапі намагається заново усвідомити специфіку свого предмета, систему прийомів його дослідження, а отже, місце науки про літературу в корпусі сучасного наукового знання.

Очевидно, що методологія літературознавства завжди залишалася відкритою, здатною використовувати у власних цілях методи інших наукових дисциплін - і тих, що належать до "наук про природу", і тих, що належать до "наук про дух". Ця відкритість не має сприйматися як залежність, що ставить під сумнів науковий статус літературознавчого знання. Оскільки література як вид мистецтва гносеологічно скерована на життя у його сукупності, цілісності, наука про літературу завжди мала подвійну оптику: направляла погляд і на репрезентовану літературним твором дійсність, і на сам "принцип репрезентації" [8,31]. Перше зумовлювалося необхідністю осмислити сутність художнього досвіду, рухаючись слідом за автором, піднятися до нового розуміння постійно змінюваного життя. Друге мало за мету усвідомити, як здійснюється, уможливується диво художнього пізнання дійсності. Усе розмаїття літературознавчих шкіл ХХ ст. та запропонованих ними методів так або інакше має відношення до одного чи другого речення. Абсолютизація тієї чи іншої точки зору, нехтування "іншою" оптикою веде до "руйнування поезики" (використаємо вислів Ю. Крістєвої): літературознавчий дискурс наближається до літературного дискурсу, тобто втрачає ознаки наукового, або зливається з дискурсом іншої наукової дисципліни, втрачаючи власну специфіку.

Найвидатніші літературознавці минулого століття, до яких би шкіл чи напрямків розвитку науки про літературу вони не належали, поєднували обидві точки зору за принципом доповнення, балансуєючи між двома небажаними крайнощами, що виводять дослідження за межі літературознавства, при цьому оригінальність, концептуальність, новизна наукового мислення були зумовлені саме індивідуально-унікальною конфігурацією цього поєднання. Так, у працях М. Бахтіна погляд "крізь літературу" на карнавальну-сміхову культуру доповнюється поглядом на позицію автора, жанрову еволюцію та еволюцію роману зокрема, поезики творів Достоєвського крізь призму розвитку карнавальну-сміхової культури від античності до сучасності. Зазначимо, що головні напрямки розгортання літературознавчої думки у "Проблемах поезики Достоєвського" - час, простір, людина (автор, герой, читач), слово - визначають площину перетину літературознавчого та літературного дискурсу, у якій сучасне літературознавство і перебуває, хоча не завжди є свідомим цього. Ця площина належить сфері реального життя, адже час, простір, людина, слово можуть бути і реальними, і художніми, і теоретично усвідомленими. Не випадково, саме починаючи з праць Бахтіна, антропологічна та культурологічна зорієнтованість літературознавства стають предметом активного осмислення: література може бути свідченням про людину та людство лише тому, що є необхідною складовою частиною загального потоку життя й існує за його законами.

Подібною "тривимірністю" характеризуються концептуальні, вихідні для літературознавства поняття "літературний твір" та "літературний жанр". Перше важливе з точки зору синхронічного підходу до явищ літератури, оскільки літературний твір існує лише тут і зараз, у процесі відтворюючої читацької діяльності; друге - з огляду на діахронію, оскільки розгортання літературного процесу здійснюється саме як жанрова еволюція, жанр втілює пам'ять літератури, несе інформацію про попередні етапи розвитку. І літературний твір, і літературний жанр водночас належать як єдина реальність літератури самій літературі; як теоретичні поняття, інтелектуальні абстрактні моделі реальних явищ та процесів - літературознавству; як процеси та результати творчості та відтворення в індивідуальному та універсальному вимірах - дійсності.

Вважають, що злам традиційного, канонічного жанрового мислення відбувається на межі ХVІІІ й ХІХ ст.: якщо раніше окремий літературний твір був лише варіацією в межах певного жанру, то тепер жанр мислиться як момент поезики твору. На кордоні між "традиціоналістською" та

"індивідуально-авгорською" [4, 432] епохами, на тлі кардинального світоглядного, соціально-історичного та загальнокультурного перелому, за думкою М. Гіршмана, встановлюються принципово нові відносини між родом, жанром та стилем (формою авторської присутності в літературному творі, мірою єдності всіх елементів форми та змісту у цілісності твору [3]): "родо-жанрова домінанта" починає функціонувати як "своєрідний смисловий «фокус» накопиченої історії родо-жанрового розвитку і в той же час перспектива смислоутворюючих можливостей, в якій зустрічаються рід, жанр та творча індивідуальність не шляхом поглинання одного іншим, а на основі принципової рівногідності" [4, 436].

Отже, поняття "літературний твір" у контексті сучасного літературознавства набуває особливого значення: літературний твір сприймається як певна константа, що забезпечує єдність розвитку літератури та літературознавства у всій їхній синхронічній широті та діахронічній глибині, а в антропологічному плані відбиває цілісність духовного шляху людства (характерно, що в літературі постмодернізму здійснюються надзвичайно цікаві спроби художньо дослідити чинники цієї цілісності - так, у романі Милорада Павича "Хозарський словник" створюється своєрідна художня модель сукупної духовної діяльності людства, скерованої на наближення людини реальної до людини ідеальної, тобто на створення художніх творів; у світі метафор письменника "Хозарський словник" - це й кожний літературний твір зокрема, й усі літературні твори разом, текст й інтертекст водночас). Сучасна проблематизація поняття "літературний твір", прагнення уточнити його сутність у співвіднесенні з такими поняттями, як "дискурс", "текст", "інтертекст", значущі передусім методологічно. За думкою Р. Варта, саме на цьому полі здійснюються сьогодні методологічні змагання представників різних літературознавчих (і не тільки) шкіл [1].

Стверджуючи необхідність подолання структуралістської статичності у підході до тексту, Ю. Кристева характеризує літературний текст не лише як систему "взаємозалежностей", тобто структуру, але і як єдність письма та читання - "літературний текст є подвійним: це читання-письмо" [7,485]. Такий слововжиток стає парадоксальним: літературний текст, охарактеризований як читання-письмо, як процес створення та відтворення, треба було б назвати літературним твором.

Зміщення поняття "художній текст" у площину поняття "літературний твір" характерне для постструктуралістського літературознавства - таке зміщення здійснив Ролан Барт у своїй програмовій праці "Від твору до тексту". "Твір може вміститися на долоні, текст знаходить притулок у мові, існує тільки в дискурсі" [1, 380], - зазначає Варт. Саме текст, за Бартом, відповідно до "власного ества" "мусить рухатися крізь щось - наприклад, крізь твір, крізь шеренги творів" [1, 380]. Називаючи твір "матеріальним фрагментом" і в той же час "шлейфом уявлюваного, що тягнеться за текстом", Варт надає слову "Текст" особливого значення, пише його з великої літери. Безумовно, Текст має відношення до сфери означника, але означуване він виводить за межі "буквальних значень філології", "екстраполює в безмежність майбутнього" [1,381]. Отже, з точки зору Варта, щільно пов'язаний із мовою, із дискурсом, Текст наділений безмежною діахронною глибиною, на відміну від твору, що кожного разу є певною конкретною суб'єктною реалізацією тексту.

Розмірковуючи про діалектику кінцевого і нескінченного в процесі буття літературного твору, Кристева принципово намагається уникати опозиції текст - твір (або гено-текст - фено-текст), вдається до нейтрального поняття "книга": "Книга не відкрита, вона закрита, створена раз і назавжди, перетворилася в принцип, в *одиночку*, в закон, однак прочитанню вона піддається лише тоді, коли ми враховуємо її потенційну відкритість у нескінченність" [7, 489]. При цьому "здатністю читати закриту книгу, розгорнуту у нескінченність, повністю наділений лише той, хто сам пише" [7, 489]. Таким чином, інтегроване поняття "книга" вимагає прояснення сутності діалектичної єдності, яку воно виражає, тобто тлумачення діалектики кінцевого і нескінченного, письма і читання в процесі творчості. За думкою Кристевой, для того, хто пише, може поставити себе в позицію "рефлектуючої продуктивності", а отже, дійсно здатний читати, "поетична мова виявляється потенційною нескінченністю" [7, 489]. Це нескінченність комбінаторних можливостей, на яку натякає реалізація будь-яких варіантів із тих, що є можливими. Якщо своє завдання сучасна семіотика вбачає в тому, щоб описати знакове функціонування поетичної мови, вона, таким чином, описує "артикуляторний механізм потенційної нескінченності" [7, 490]. З іншого боку, реалізація одного з комбінаторних варіантів у системі поетичної мови унеможливорює інші варіанти в кожному конкретному випадку.

назвав би конкретизацією, виступає як результат своєрідного літературознавчого експерименту, що тут і зараз здійснює певний дослідник.

У російській літературознавчій традиції прийнято перевіряти теоретичне моделювання експериментальним. Така логіка розгортання наукової думки характеризує, скажімо, знамениту книгу Ю. Лотмана "Структура художнього тексту" [9]. Ця традиція була закладена у свій час Ю. Тиняновим, який стверджував, що в літературознавстві завжди існує "проблема кожного даного випадку з його індивідуальним співвідношенням конструктивного принципу та матеріалу, з його проблемою індивідуальної динамічної форми" [11, 35]. У передмові до монографії "Аналіз художнього тексту" В. Тюпа зазначає, що суто теоретична каталогізація "принципів та прийомів аналітичної роботи", відірвана "від літературного матеріалу в його живому читацькому сприйнятті або навіть підкріплена вихопленими з нього «ілюстраціями» нічого не дає", адже "навчитися літературознавчому аналізу можна лише таким способом - шляхом повноцінного входження в проблемне поле того чи іншого конкретного літературного феномену" [12, 5].

Якщо відволіктися від специфіки підходів до літературного твору, запропонованих формалістами, структуралістами, постструктуралістами, представниками школи рецептивної естетики, прибічниками теорії цілісності літературного твору, можна побачити спільне коло проблем, над вирішенням яких працюють усі літературознавці, позначаючи їх за допомогою різних концептів: проблема співвіднесення матеріального й ідеального, динамічного і статичного, об'єктивного й суб'єктивного, універсального й індивідуального, кінцевого і нескінченного в літературному творі, проблема специфіки художнього слова, проблема автора, буття літературного твору як творення й відтворення тощо. Використання методу моделювання й поняття "модель" дозволить синтезувати в процесі осягнення літературного твору та його буття досягнення всіх літературознавчих шкіл ХХ ст. й уникнути еклетики, мозаїчності, подолати протиріччя між аналітичним та інтерпретаційним літературознавством.

У літературознавчій дискусії поняття "модель" увійшло у зв'язку з теоретичними студіями структуралістів й стало в наш час надзвичайно уживаним. У принципі, теоретичному моделюванню мають підлягати будь-які аспекти форми та змісту літературного твору, механізми функціонування жанру, розгортання літературного процесу - тобто всі можливі предмети літературознавчого дослідження. Але у всіх цих випадках можна й уникнути вживання поняття "модель". Принципово важливим воно виявляється саме тоді, коли мова йде про літературний твір. Ю. Лотман назвав художній (і зокрема літературний) твір художньою моделлю дійсності. Модель - це "аналог досліджуваного об'єкта, що замінює його в процесі пізнання" [10, 387], художня модель корисно замінює дійсність, оскільки виконує прогностичну функцію, розширюючи межі можливого. Цим художня модель відрізняється від наукової: вона не лише відтворює, але й породжує певний фрагмент дійсності, моделюючи його. Розглядаючи мистецтво серед моделюючих систем [10], Лотман протиставляє наукові та ігрові моделі дійсності. Якщо наукові моделі виступають як "засіб пізнання, організовуючи певним чином інтелект людини", то ігрові моделі, "організовуючи поведінку, є школою діяльності" [10, 399]. На думку Лотмана, протиріччя між науковою та ігровою моделлю, між мовою та мовленням явища, між пізнанням та діяльністю знімається у художній моделі: "Художні моделі являють собою єдине у своєму роді поєднання наукової та ігрової моделі, організовуючи інтелект та поведінку одночасно, гра виступає порівняно з мистецтвом як *беззмістовна*, наука - як *бездіяльна*" [10, 400].

Якщо "ексклюзивно-унітарне визначення значення художньої моделі можливе лише в порядку перекодування її на мову нехудожніх моделюючих систем" [10, 396], то в процесі пізнання буття літературного твору продуктивним може виявитися співвіднесення наукової та ігрової моделі. Аналітична модель художнього тексту - це у чистому вигляді наукова, логіко-пізнавальна модель, скерована на відтворення структури художнього тексту як своєрідної поетичної мови, вторинної щодо природної мови. Інтерпретаційна модель літературного твору ближче до ігрової моделі, що відтворює поетичне мовлення в новому контексті, на новому матеріалі, у процесі перекладу на іншу мову.

Таким чином, осягнення літературного твору як художньої моделі шляхом співвіднесення статичної аналітичної моделі художнього тексту та динамічної інтерпретаційної моделі літературного твору в методологічному плані дозволяє досягти свідомої рівноваги між науковим та художнім

дискурсом, що відповідає специфіці літературознавства як наукової дисципліни, відобразити тривимірність літературного твору, який має характеризуватись як єдина реальність мистецтва слова, предмет літературознавчого дослідження та феноменально-подієва складова частина реальної дійсності.

Література

1. Барт Р. Від твору до тексту // Антол. світ, літ.-крит. думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької.- Л.: Літопис, 1996.- С. 378-384.
2. Барт Р. Основы семиологии // Французская семиотика: От структурализма к постструктурализму. М.: Издат. группа "Прогресс", 2000.- С. 247-310.
3. Гиршман М. М. Литературное произведение: теория и практика анализа- М.: Высш. шк., 1991 - 160 с.
4. Гиршман М. М. Литературное произведение: Теория художественной целостности- 2-е изд., доп.- М.: Языки славян. культур, 2007. 560 с. (Коммуникативные стратегии культуры).
5. Ингарден Р. Про пізнавання літературного твору // Антол. світ, літ.-крит. думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької.-Л.: Літопис, 1996.-С. 136-163.
6. Козлик І. В. Теоретичне вивчення філософської лірики і актуальні проблеми сучасного літературознавства: Монографія- Івано-Франківськ: Поліскан; Гостинець, 2007- 591 с.
7. Кристева Ю. К семиологии параграмм // Французская семиотика: От структурализма к постструктурализму.- М.: Издат. группа "Прогресс", 2000- С. 484-516.
8. Кристева Ю. Разрушение поэтики // М. М. Бахтин: pro et contra. Творчество и наследие М. М. Бахтина в контексте мировой культуры,- Т. II / Сост. и коммент. К. Г. Исупова- СПб.: РХГИ, 2002.- С. 7-32.
9. Лотман Ю. М. Структура художественного текста // Об искусстве- СПб.: Искусство - СПб, 2000- С. 14-287.
10. Лотман Ю. М. Тезисы к проблеме "Искусство в ряду моделирующих систем" // Об искусстве,- СПб.: Искусство - СПб, 2000,- С. 387-399.
11. Тьянов Ю. Н. Проблема стихотворного языка // Тьянов Ю. Н. Литературная эволюция. Избр. тр.- М.:Аграф, 2002.-С. 29-166.
12. Тюпа В. И. Анализ художественного текста- М.: Издат. центр "Академия", 2006- 336 с.

Статтю подано до редколегії
07.07.2008 р.